

Sygn. akt I C 1400/21

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2021r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 grudnia 2021r. w K.

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z/s w K. (KRS (...))

przeciwko pozwanej A. M. (PESEL (...))

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 1400/21

UZASADNIENIE

W dniu 14 maja 2021r. powód (...) Sp. z o.o. z/s w K., po umorzeniu sprawy w elektronicznym postępowaniu upominawczym VI Nc – e (...), skierował do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim żądanie zasądzenia od pozwanej A. M. kwoty pieniężnej w wysokości 1.918,26zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości w stosunku rocznym odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności mające wskazywać na jego legitymację czynną oraz oznaczył źródło zobowiązania podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki z dnia 9 października 2019r. nr (...) łączącej pozwaną z powodem.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2021r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim w sprawie o sygn. akt I C 994/21 stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości miejscowej i rzeczowej tut. Sądowi.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 28 września 2018r. pozwana A. M. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w K. ramową umowę pożyczki nr (...), natomiast w dniu 13 listopada 2018r. taką umowę o takim samym numerze zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w K..

Zgodnie z § 5 ust. 1 tych kontraktów warunkiem udzielenia pożyczki pożyczkobiorcy jest m.in. złożenie przez pożyczkobiorcę wniosku o udzielenie pożyczki, natomiast na podstawie § 7 ust. 1 w/w kontraktu pożyczkodawca udzieli pożyczkobiorcy kolejnych pożyczek, każdorazowo na podstawie odrębnych umów pożyczki zawieranych przez strony.

W dniu 29 lipca 2019r. pozwana A. M. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w K. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy (...) Sp. z o.o. z/s w K. przyznał pozwanej do korzystania i przekazał kwotę pieniężną w wysokości 2.000,00zł. (...) Sp. z o.o. z/s w K. oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie łączące strony poza należnością pożyczkową obejmuje prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 480,00zł.

Całkowitą kwotę do zapłaty (...) Sp. z o.o. z/s w K. oznaczył w wysokości 2.480,00zł.

Kontrakt miał charakter terminowy. Pozwana była zobowiązana do zwrotu kapitału i pozostałych należności pożyczkowych w terminie do dnia 28 sierpnia 2019r.

(umowa pożyczki k. 12, formularz odstąpienia od ramowej umowy pożyczki nr (...) k. 13, potwierdzenie przekazania kwoty z umowy (...) k. 16, regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną k. 16v-20, umowa ramowej umowy pożyczki nr (...) k. 21-24, 25-28v, wnioski przedłużeń k. 29, wykaz wysyłek k. 29v-37)

Powód dołączył do akt sprawy wydruki umów pożyczek na dane pozwanej A. M. z dnia 9 października 2019r. nr (...) z (...) sp. z o.o. z/s w K., z dnia 25 września 2019r. nr (...) z (...) Sp. z o.o. z/s w K., z dnia 18 września 2019r. nr (...) z (...) sp. z o.o. z/s w K., z dnia 4 września 2019r. nr (...) z (...) Sp. z o.o. z/s w K., z dnia 28 sierpnia 2019r. nr (...) z (...) sp. z o.o. z/s w K..

(wydruk umowy pożyczki k. 7, 8, 9, 10, 11, formularz odstąpienia o d umowy pożyczki nr (...) k. 13v, lista zapytań k. 14, raport z banków k. 14v, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 15)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzą roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu nie sprostał. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskaby aktywным działaniem (por. wyrok s.apel w Białymstoku z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy wskazać, iż powód nie dostarczył wystarczających dowodów, które świadczyłyby, że pomiędzy pozwaną A. M. a powodem doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...), w szczególności, że pozwana o taką pożyczkę występowała, a ponadto, że powód przekazał pozwanej do korzystania jakiegokolwiek kapitał z przedmiotowej umowy pożyczki. W szczególności okoliczności te nie wynikają z zaofiarowanego przez powoda materiału dowodowego albowiem z

dokumentu bankowego potwierdzenia transakcji (k. 16) wynika, iż pozwanej przekazano na konto kwotę 2.000,00zł z tytułu umowy pożyczki nr (...), a nadawcą przelewu był (...) Sp. z o.o. z/s w K.. Ponadto z dalszych dokumentów wynika, iż w dniu 29 lipca 2019r. pozwana A. M. zawarła z (...) Sp. z o.o. z/s w K. a nie z powodem (...) Sp. z o.o. z/s w K. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) (k. 12). Co istotne z żadnego zaoferowanego przez powoda dokumentu nie wynika w szczególności, iż (...) Sp. z o.o. z/s w K. jest uprawniony do działania w postępowaniu w imieniu i na rzecz (...) Sp. z o.o. z/s w K., że jest jego następcą prawnym, ani że jest uprawniony do dochodzenia zgłoszonego w pozwie roszczenia na podstawie cesji czy też subrogacji, bądź na podstawie też innego zdarzenia prawnego.

Istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki jest przeniesienie własności przedmiotu pożyczki z pożyczkodawcy na pożyczkobiorcę i odwrotnie przy zwrocie pożyczki.

Umowa pożyczki (art. 720 i n. kc) jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, przy czym w pierwszej kolejności aktualizuje się obowiązek pożyczkodawcy przeniesienia na własność biorącego określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku. Dowód spełnienia tego obowiązku obciąża - w myśl art. 6 kc – pożyczkodawcę.

Dla ważności umowy pożyczki nie jest wymagana szczególna forma. Jednakże umowa pożyczki, której wartość przekracza 1.000 zł wymaga zachowania formy dokumentowej (forma ad probationem).

Nie chodzi przy tym o zawarcie umowy w formie pisemnej, tylko istnienie dokumentu stwierdzającego, że umowa została zawarta. Umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, natomiast fakt jej zawarcia powinien być potwierdzony stosownym dokumentem.

Jedynie w przypadku wykonania umowy pożyczki, stosownie do treści art. 720 § 1 kc, powstaje obowiązek zwrotu. Strona powodowa zatem, stosownie do treści art. 6 kc, winna udowodnić, że przedmiot pożyczki został wydany pozwanemu. Jeżeli powód nie wykazał, by kwota istotnie została przekazana pozwanemu, tym samym brak jest, stosownie do treści art. 720 § 1 kc a contrario po stronie pozwanego obowiązku zwrotu dochodzonej kwoty. Tak więc pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił (por. wyrok SA w Warszawie z 25 kwietnia 2014r., VI ACa 719/13, z 18 listopada 2013r., VI ACA 680/13, Legalis; z 9 kwietnia 2013r., I ACA 901/12, Legalis; w Łodzi z 16 kwietnia 2014 r., I ACA 1332/13, Legalis, 25 października 2012r. VI ACa 845/12, Legalis; SA w Warszawie z 18 listopada 2013r. VI ACa 680/13, Legalis; wyrok SN z 6 lipca 2012r. V CSK 394/11, Legalis).

Ponieważ strony nie zawarły umowy pożyczki, a powód nie wykazał, że do nawiązania takiego stosunku obligacyjnego doszło pomiędzy pozwaną a poprzednikiem prawnym powoda, to ostatecznie upadła podstawa faktyczna powództwa. Nieistnienie umowy nie stanowi podstawy do czynienia jakichkolwiek rozliczeń, gdyż brak jest świadczeń, które zostałyby spełnione w jej wykonaniu – por. wyrok SA w Katowicach z dnia 24 marca 2016r. w sprawie o sygn. akt I ACa 713/15, opubl. Legalis.

Należy więc wskazać, iż powód w żaden sposób nie wykazał, iż posiada w stosunku do pozwanej wierzytelność pieniężną wynikającą z umowy pożyczki z dnia 9 października 2019r. nr (...).

Wobec poczynionych przez Sąd w sprawie ustaleń faktycznych, należy stwierdzić, iż po stronie powoda i pozwanej brak jest atrybutu legitymacji procesowej czynnej i biernej.

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanej, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia w stosunku do pozwanego Miasta K. materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.